

بررسی تربیت جنسی کودکان و نوجوانان از دیدگاه اسلام

فاطمه سادات سعادت فرد و سمیه خلوتی جابری^۱، عباس قلتاش^۲، زهره سادات سعادت فرد^۳
دانشگاه آزاد اسلامی

^۱ دانشجویان کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی و برنامه ریزی درسی، دانشگاه آزاد اسلامی مرودشت، فارس، ایران
^۲ استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت، فارس، ایران
^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی مرودشت، فارس، ایران

Email: (Fatemeh.saadat 62@gmail.com &
khalvati2015@mihanmail.ir & gholtash578@yahoo.com & zohreh.saadat65@gmail.com)

چکیده

هدف از نگارش مقاله حاضر بیان تربیت جنسی کودکان و نوجوانان از دیدگاه اسلام می باشد. تربیت جنسی کودکان و نوجوانان در عصر حاضر یکی از دغدغه های اصلی خانواده هاست این نوع تربیت زیر مجموعه ای از نظام تعلیم و تربیت است و در اسلام نیز این تربیت مورد توجه قرار گرفته است. تربیت جنسی کودکان، آموزش مسائل جنسی در حد فهم و درک آنها است به گونه ای که باعث انحراف جنسی آنها نشود. کودکان باید بدانند که روابط با همجنس و جنس مخالف چگونه است. در این آموزش باید از سخنان گهربار امامان معصوم و قرآن کریم نهایت استفاده را برد. امروزه متأسفانه در جامعه ای ما، منابع غیر صحیح برای پاسخ گوئی به نیازهای جنسی کودکان فراوان است به همین دلیل خانواده ها باید کودکان خود را به طریق صحیح تربیت نمایند تا به انحراف جنسی دچار نشوند. از نگاه علم و دین، کودک جز در حالت های غیر طبیعی و استثنایی، فعالیت و رفتار جنسی بالفعل ندارد. با این حال، اسلام برای پیشگیری از پیدایش رفتار نابهنگام جنسی در کودکان و نیز درمان این رفتار در آنان، پیش بینی هایی کرده است. تمهیدات اسلام برای تعدیل غریزه جنسی و رفتار درست جنسی، به هیچ روی با دیگر جنبه های رشد در کودک ناسازگار نیست و حتی عامل تسهیل رشد کودک نیز می باشد. این مقاله که ابزار جمع آوری اطلاعات آن روش کتابخانه ای است به روش توصیفی - تحلیلی به بررسی تربیت جنسی از دیدگاه اسلام می پردازد و سعی شده است ابتدا مفاهیم ارائه شده و سپس تجزیه و تحلیل می شود و در پایان پیشنهادهایی ارائه می گردد.

کلمات کلیدی: تربیت جنسی، کودکان و نوجوانان، دیدگاه اسلام.

مقدمه

تربیت از دیدگاه اسلام

برای اسلام، آموختن ادب از هر کاری مهم است. آنچنان که حدیثی از پیامبر اکرم(ص) به روشنی بیان می‌دارد که آموختن آداب از مرتبه بالایی برخوردار است.

تردیدی نیست که این آداب شامل آداب جنسی نیز هست، چرا که اسلام در رابطه با مسائل بسیار جزئی نیز آدابی را آموخته است. هنگامی که اسلام برای مسافر، آدابی دارد و هنگامی که جهت عافیت و سلامت دعایی و ذکری نقل شده و برای هر دردی از جمله گوش درد و سر درد و ناراحتی وضع حمل کردن خانم‌ها، تربیتی و آدابی را قائل است، و ظریف‌تر از این مسائل، زمانی که برای ایمنی از سوختن و حتی رام شدن اسب سرکش دستورالعملی وجود دارد، چطور ممکن است شکی وجود داشته باشد، که اسلام در رابطه با آداب جنسی روش و تربیت خاصی را دنبال نکند.

بعضی مسائل جنسی را بزرگترین دام در راه انسان نامیده‌اند و گزینه جنسی را نافرمان‌ترین غرایز در برابر عقل شمرده‌اند. آیا ممکن است اسلام توصیه و قوانین و دستوراتی در این رابطه نداشته باشد تا این مهم از طریقی به خوبی و درستی هدایت شود؟ آن هم درباره گزینه جنسی که بسیاری از مشکلات و مسایل تاریخی از بی‌تربیتی او حاصل شده است و رفتاری‌های امروزی به جهت نداشتن برنامه‌ای منظم برای این گزینه بوجود آمده است. آیا با همه این اوصاف می‌توان تصور کرد این مسئله مهم موجود در انسان‌ها از نظر اسلام دور مانده باشد و در این رابطه ضرورت تربیت حس نشود؟

از سوی دیگر حضرت علی علیه‌السلام فرموده‌اند که افراد بایستی دوش بدوش علم و معرفت و آگاهی زمان خود پیش روند.

لذا تربیت جنسی نیز بایستی با پیشرفت علم غنی‌تر شود و ضمن نگهداری از معیارهای اصلی اسلام، پیشرفت‌های جدید در این علم نیز ملحوظ و در این رابطه بکار گرفته شود.

تربیت جنسی

تعریف‌های متعددی از تربیت جنسی شده که به برخی از آن‌ها اشاره می‌شود. یکی از آن تعاریف این است: «تربیت جنسی عبارت است از فراهم آوردن زمینه رشد گزینه جنسی به گونه‌ای که ضمن استفا ده لازم از این گزینه از انحرافات و لغزش‌های جنسی پیش‌گیری شود»

در تعریف دیگری چنین آمده است: «تربیت جنسی عبارت است از این که فرد در دوره‌های رشد کودکی، نوجوانی و جوانی، به گونه‌ای پرورش یابد که با جنسیت خود آشنا شود و آن را بپذیرد. نقش زن و مرد بودن از لحاظ اجتماعی را یاد بگیرد، احکام و آداب دینی در ارتباط با مسایل جنسی مربوط به خود، روابط با همجنس

و جنس مخالف را فرا بگیرد. آمادگی روانی برای ازدواج و تشکیل خانواده را پیدا کند. با مسایل مربوط به زندگی خانوادگی و روابط با همسر آشنا گردد. به گونه ای توان مند شود که عواطف و فعالیت های خویش را در جهت قرب به خدا وند و جلب خوشنودی او به کارگیرد»

بر اساس این تعریف تربیت جنسی حوزه وسیعی را در بر می گیرد و شامل فعالیت های تربیتی ای است که از آغاز زندگی متربی، مرحله به مرحله برای رشد متعادل و متناسب گزینه جنسی او صورت می گیرد، تا فرد با وظایف و رفتار های جنسی خود آشنا شود.

مبنای این تحقیق تعریف اول می باشد. هر چند تعریف دوم جامع تر است
 آموزش جنسی

منظور از آموزش جنسی ارائه اطلاعات کلی و صحیح در وقایع تغییرات جسمی و روانی و راهنمایی جوانان در رفتار و کردار آن ها در این مقطع از سن، نسبت به خود، دیگران و شیوه ای ابراز علاقه و دوستی های معقول و جلوگیری از انحرافات است.

در تعریف دیگری آمده است: منظور از آموزش جنسی، آموزش رفتارها و مسایل توالد و تناسل، آماده سازی فرد برای فهمیدن و کنترل تحریکات و رفتار های جنسی خود، آموزش اصول و مسایل فردی و گروهی مربوط به دو جنس مرد و زن است.

آموزش مسایل جنسی به صورت صحیح و کامل در هر دوره ای از رشد، فراگیری ارزش ها و هنجار های دینی، افراد را به سوی صلاح و پرهیز از فساد سوق می دهد.
 تفاوت تربیت جنسی و آموزش جنسی

تعاریفی که برای تربیت جنسی و آموزش جنسی بیان گردید، می تواند تمایز این دو از هم دیگر را تا حدودی روشن سازد. به این صورت که تربیت جنسی دایره ای وسیع تر از آموزش جنسی دارد. به گونه ای که آموزش جنسی بخشی از تربیت جنسی به حساب می آید، زیرا آموزش، مقدمه تربیت محسوب می شود. هر چند تربیت صد در صد متوقف بر آموزش نیست ولی در برخی موارد تربیت بدون آموزش امکان پذیر نمی باشد و این جا از همان موارد است، زیرا آموزش عهده دار، رشد دادن به «بعد شناختی» متربی است، تا از این طریق به استعداد های خویش در باره امور جنسی آگاه شود و در راه رسیدن به سعادت خود از آن امکانات بهره ببرد. از طرفی دیگر به لغزش ها و پیامد های زیان باری که ممکن است از ناحیه مسایل جنسی دامن گیر او شود، شناخت پیدا کرده و از آن ها اجتناب نماید.

باتوجه به آن چه در تعریف تربیت و آموزش جنسی بیان گردید می توان گفت که منظور از تربیت جنسی این است که زمینه ها و عوامل مربوط به مسایل جنسی طوری فراهم شود که، متربی در پرتو آن، به آگاهی های لازم در زمینه مسایل جنسی، دست یابد، عادات و آدابی صحیح در باره چگونگی اعمال و ارضای گزینه جنسی را فرا بگیرد، از تحریک گزینه جنسی او پرهیز شود. از این رو ضرورت دارد که خود فرد و نهاد های مختلف جامعه

مانند خانواده، مدرسه، حکومت و... در این جهت بر نامه ریزی و تلاش نمایند. در این تحقیق نقش خانواد ه به خصوص پدر و مادر در رابطه مورد بر رسی قرار می گیرد. در اسلام والدین و وظیفه دارند که از همان آغاز تولد فرزندشان زمینه رشد طبیعی او را در همه ابعاد وجودی اش_ از جمله بُعد جنسی فراهم سازد.

اهمیت تربیت جنسی:

تربیت جنسی، تربیت انسان‌ها در دوره های رشد کودکی، نوجوانی و جوانی است. آمادگی روانی برای ازدواج و داشتن یک زندگی سالم خانوادگی برای آنها، ضرورت توجه به احکام دینی را ایجاد می‌کند. از آن جایی که ریشه‌ی بسیاری از انحرافات جنسی در بزرگ سالی از کودکی آغاز شده است، بنابراین ضرورت توجه به تربیت جنسی کودکان اهمیت می‌یابد.

تربیت جنسی کودکان در عصر حاضر یکی از دغدغه های اصلی خانواده‌هاست این نوع تربیت زیر مجموعه ای از نظام تعلیم و تربیت است و در اسلام نیز این تربیت مورد توجه قرار گرفته است. تربیت جنسی کودکان، آموزش مسائل جنسی در حد فهم و درک آنها است به گونه ای که باعث انحراف جنسی آنها نشود. کودکان باید بدانند که روابط با همجنس و جنس مخالف چگونه است. در این آموزش باید از سخنان گهربار امامان معصوم و قرآن کریم نهایت استفاده را برد. امروزه متأسفانه در جامعه‌ی ما، منابع غیر صحیح برای پاسخ گوئی به نیازهای جنسی کودکان فراوان است به همین دلیل خانواده ها باید کودکان خود را به طریق صحیح تربیت نمایند تا به انحراف جنسی دچار نشوند.

از نگاه علم و دین، کودک جز در حالت های غیر طبیعی و استثنایی، فعالیت و رفتار جنسی بالفعل ندارد. با این حال، اسلام برای پیشگیری از پیدایش رفتار نابهنگام جنسی در کودکان و نیز درمان این رفتار در آنان، پیش بینی هایی کرده است. تمهیدات اسلام برای تعدیل گزینه جنسی و رفتار درست جنسی، به هیچ روی با دیگر جنبه های رشد در کودک ناسازگار نیست و حتی عامل تسهیل رشد کودک نیز می باشد.

بسیار تأسف بار است که پدران و مادران و مربیان مسلمان، مقوله بسیار با اهمیت تربیت جنسی را فرو نهند، حال آنکه اسلام، تربیت جنسی را برای ساماندهی رشد رفتار جنسی در کودکان، لازم شمرده است. البته از نظر اسلام تربیت جنسی، باید به وسیله والدین به کودکان آموزش داده شود و پدران و مادران نیز خود اصول و قواعد رفتار درست جنسی را بشناسند و رعایت کنند.

مربیان مسلمان باید به ضرورت و اهمیت ماهیت رفتار جنسی، بمثابه جزئی اساسی از برنامه عمومی تربیت اسلامی پی ببرند. تربیت پژوهان مسلمان هم باید بکوشند تا هنجارها و اصول رفتار جنسی از دیدگاه اسلام را تبیین نمایند.

ویژگی های تربیت جنسی در اسلام:

کند و کاو در ویژگی های تربیت جنسی در اسلام، جزئی از کل نظام تربیتی اسلام است. علی الاصول آنچه درباره

نظام تربیتی اسلام صدق می کند، درباره تربیت جنسی نیز صادق است. با وجود این، تربیت جنسی ویژگی هایی دارد:

۱. تربیت جنسی در اسلام رتانی است؛ یعنی این جنبه از تربیت اسلامی نیز آبشخور الهی دارد و مربی و متربی در پرداختن به آن، مکلف و مأجورند. در این فرآیند تربیتی، مربی مسلمان پیوسته در تلاش است تا رفتار جنسی را نیز رنگ عبادی دهد و خشنودی خداوند را نیز بجوید.
۲. تربیت جنسی در اسلام، انسانی است؛ چرا که در این نظام تربیتی همواره بر کرامت و حرمت و قداست انسان تأکید می شود. بنابراین افراد اجازه ندارند از سر شهوت، کرامت خود را زیر پا گذارند و انسانیت خویش را با خواست ها و تمایلات فرومایه آلوده سازند.
۳. تربیت جنسی از نگاه اسلام استمرار دارد و تا پایان عمر به درازا می کشد؛ آنچه را خانواده و مدرسه می سازند، رسانه های گروهی باید تقویت کنند و در سایر مراکز آموزشی استمرار یابد. استمرار در تربیت جنسی، شرط پیروزی است و بی آن تربیت کامل محقق نمی شود.
۴. واقع گرایی، ویژگی دیگر تربیت جنسی در اسلام است؛ اسلام در تربیت جنسی، به حقایق و گرایش های سرشتی انسان به امور جنسی توجه می کند و نسبت به این میل انسانی رویکرد منفی ندارد و با پندارهای واهی، این حقیقت ذاتی آدمی را سرپوش نمی نهد و دگرگون جلوه نمی دهد و خواستار سرکوب آن نیست.
۵. آموزش گام به گام در تربیت جنسی، اصل دیگری است که نظام تربیتی اسلام به آن توجه کرده است. رعایت اصل تدریج، لازمه طبیعی تربیت جنسی و همگامی با مراحل رشد متربی است.

اهداف تربیت جنسی کودکان:

هر عملی دارای اهدافی است. تربیت جنسی نیز به عنوان زیر شاخه ای از تعلیم و تربیت باید هدفی را دنبال کند. هدف نهایی از تربیت جنسی قرب الی الله و رسیدن به کمال مطلق و خشنودی خداوند است. به همین دلیل، باید تربیت جنسی در همین راستا دارای مبانی، اصول و روش ها و عملکردهایی باشد که خداوند متعال از یک انسان انتظار دارد. هر انسانی، با توجه به شرایط محیطی، اجتماعی، اقتصادی و خانوادگی، فعالیت ها و استعدادهايش ا به گونه ای تنظیم می کند که خود را به این هدف عالی نزدیک تر کند. اما برای رسیدن به این هدف می توان اهداف واسطه ای دیگر نیز در نظر گرفت.

۱- به وجود آوردن شرایط مناسب برای رشد سالم جنسی

یکی از اهداف مهم تربیت جنسی این است که رشد جنسی کودکان، در شرایطی سالم و طبیعی و به دور از هرگونه نارسائی ها، بلوغ زودرس و سایر انحرافات جنسی انجام گیرد. کودک باید همواره در شرایطی آرام و بدون استرس و اضطراب و مشغولیت های جنسی مراحل رشد خود را سپری کند تا بتواند در سنین نوجوانی رشدی مطلوب و طبیعی داشته باشد. اگر کودک در سنین خردسالی نتواند رشد جنسی قابل قبولی داشته باشد،

انحرافات جنسی خود را به دوره‌ی نوجوانی و سپس به دوره‌ی جوانی و بزرگسالی خواهد رساند. او در بزرگسالی نمی‌تواند نقش پدر و مادری خود را به خوبی ایفا کند و مسلماً خانواده‌ای نامطلوب خواهد داشت.

۲- شناخت و انتظار درست از هویت جنسی

تربیت صحیح جنسی، باعث به وجود آمدن آگاهی صحیح و داشتن توقعات بجا از هویت جنسی کودکان است. این آگاهی صحیح می‌تواند با توانایی‌های جنسی مطابقت کامل داشته باشد. این هدف باید در دوره‌ی کودکی و نوجوانی بر آورده شود، تا فرد در سنین بزرگسالی بتواند مسئولیت‌های خود را مناسب با جنسیتش انجام دهد.

۳- ارضای صحیح و به‌هنگام غریزه‌ی جنسی

از اهداف مهم تربیت جنسی، این است که زنان و مردان بتوانند خود را به‌طور صحیح و بدون استفاده از روش‌های ناسالم ارضا کنند. ارضای صحیح در دین اسلام، اهمیت فراوانی دارد و به این امر به‌عنوان امری مطلوب و پسندیده توجه شده است. از این دیدگاه، ارضای صحیح از طریق پیوند مقدس ازدواج صورت خواهد گرفت و مرد و زن با ازدواج می‌توانند نیازهای جنسی خود را برطرف کنند.

۴- پیشگیری از انحرافات جنسی و ایجاد زمینه پاک دامنی در جامعه

هدف مهم دیگر تربیت جنسی، جلوگیری از انحراف افراد جامعه و حفظ آنان از فساد و آلودگی‌های جنسی است. این هدف می‌تواند جمله‌ی معروف «پیشگیری، بهتر از درمان است» برای ما تداعی کند. در مان افرادی که به بیماری‌های جنسی دچار شده‌اند بسیار مشکل و زمان‌بر و پرهزینه است. امام حسن عسکری می‌فرماید: «برگرداندن معتاد از عادتش، مانند معجزه است.»

۵- آماده ساختن دختر و پسر برای زندگی سالم خانوادگی

تربیت جنسی کودکان باعث می‌شود که غریزه‌ی جنسی آنان در سنین بزرگسالی به درستی اداره شود و آنان در بزرگسالی با ازدواجی صحیح و پیوندی عمیق بتوانند خانواده‌ای سالم و در نتیجه جامعه‌ای سالم و به دور از فساد اخلاقی داشته باشند. از طرف دیگر، تربیت جنسی که بر پایه‌ی اصول صحیح استوار است باعث می‌شود که زوجین نیازهای جنسی یکدیگر را درک کنند و بتوانند با ایفای صحیح نقش خود در این ارتباط، باعث تحکیم هر چه بیشتر خانواده و جلوگیری از تزلزل پیوند خانوادگی شدند. در دنیای کنونی که شاهد پیشرفت سریع علم و فناوری و تبادل سریع اطلاعات و ارتباطات جهانی هستیم، تربیت مسأله‌ای است که همواره مورد بحث و بررسی روانشناسان و دانشمندان علوم تربیتی می‌باشد. با گسترش و تخصصی شدن علوم، لزوم تحقیق درباره‌ی تربیت نیز باید در شاخه‌ها و زمینه‌های بیشتری دنبال شود یکی از زمینه‌های تربیتی، تربیت جنسی کودکان است. در دنیایی که از لحاظ علمی در حال پیشرفت و از لحاظ روحی و روانی در حال تحولات بسیار زیادی است نباید از تربیت جنسی کودکان غفلت ورزید. برخی فقط به فکر پیشرفت درسی کودکان خود هستند و نمی‌دانند که کودکان علاوه بر تحصیل به آموزش جنسی نیز نیاز دارند. بنابراین خانواده به‌عنوان یکی از مهم‌ترین نهادهای تربیتی موظف است مسئولیت مهم تربیت فرزندان را به عهده گیرد.

تربیت جنسی در خانواده:

اولین و کوچک‌ترین و در عین حال مهم‌ترین نهاد تربیتی خانواده است. در این نهاد است که کودک آداب معاشرت، و قوانین زندگی اجتماعی، مهارت‌های زندگی و سنت را می‌آموزد. در این میان والدین به عنوان نخستین آموزگاران زندگی باید در آموزش مسائل تربیتی و از جمله مسائل جنسی به کودکان دقت لازم را بنمایند. اغلب خانواده‌ها تصور می‌کنند که آموزش جنسی به کودکان مسأله‌ای است که کودک به مرور زمان، خود می‌آموزد ولی این تصور غلطی است. خانواده‌ها باید در این زمینه مطالعات کافی را انجام دهند و با مراجعه به مراکز مشاوره و نهادهای تربیتی معلومات خود را بالاتر برند. روابط بین اعضاء خانواده و از همه مهم‌تر رابطه‌ی سالم و صحیح بین پدر و مادر می‌تواند در اولین مرحله کمک شایانی به تربیت کودکان کند. پدر و مادر باید محیط خانه را به محیطی سالم و امن و محیطی پر از دوستی، محبت، عشق و احترام متقابل به یکدیگر تبدیل کنند تا کودکان نیز از آنان زندگی کردن را بیاموزند. والدین باید به این نکته توجه کنند که کودکان در آینده رفتارهای پدر و مادر خود را تقلید خواهند کرد بنابراین آنان مانند معلمی مهربان باید کودکان را برای زندگی پرورش دهند. به همین دلیل وجود رابطه سالم و فعال بین والدین، به انجام رساندن صحیح وظایف اجتماعی و آگاه بودن به شیوه‌های صحیح تربیتی و آموزش مهارت‌های زندگی، می‌تواند والدین را در تربیت صحیح کودکان کمک رسانند. والدین باید بتوانند در مسائل تربیتی به کودکان خود مشاوره دهند، تا کودکان در نتیجه‌ی عدم آگاهی والدین به تصمیمات شتاب زده دست نزنند، ما در این مختصر به نکاتی در باره‌ی خانواده و نقش آن در تربیت کودکان می‌پردازیم:

۱- کمبود محبت

مسأله‌ای که در این مبحث توجه انسان را به خود جلب می‌کند، این است که کمبود محبت در مردان نسبت به زنان بیشتر است. شاید بتوان علت آن را در این باور اشتباه یافت که والدین فکر می‌کنند دختران فقط نیاز به محبت دارند و باید با پسران با جدیت برخورد کرد و تا بتوانند در آینده در برابر مشکلات شانه خالی نکنند. پسرانی که می‌بینند مادرشان فقط به خواهرشان توجه می‌کند و به وضع دخترشان رسیدگی می‌کند ولی توجه خاصی به پسرشان نمی‌کند، در خود احساس تنفر می‌کنند و در آینده نیز در برخورد با جنس مخالف از اعتماد به نفس کافی برخوردار نخواهد بود؛ لذا ممکن است به طرف رفتارهای انحرافی بروند و با روش‌های غلط این کمبود را جبران کنند. برخی در تنهائی و انزوا فرو می‌روند و ممکن است با خود ارضائی به فکر رفع این کمبود برآیند و گاهی نیز به مازوخیسم و سادیسم روی آورند. امام باقر، برای جلوگیری از پیامدهای ناگوار کمبود محبت و اینکه فرزندان در آینده، بتوانند عقده‌ی حقارت را از خود دور کنند و عکس‌العمل محیطی از خود نشان دهند می‌فرماید: «به خدا سوگند، من در ارتباط با بعضی از فرزندانم، شخصیت او را می‌سازم. او را روی زانوی خود می‌نشانم و بسیار به او محبت می‌کنم. زیاد به او محبت می‌دهم و او را به عنوان نعمت خداوند بزرگ می‌بینم. با آن که این همه احترام و محبت، شایسته‌ی فرزند دیگر من است، اما این نوع کارها را می‌کنم تا او به عوارضی مبتلا نشود. جان فرزند شایسته‌ام از شر او مصون باشد و با او رفتاری را که برادران یوسف با وی نمودند، ننماید.» مطلب مهمی که در این جا شایان ذکر است این است که نباید کودکان را ناز پرورده و بی مسئولیت تربیت کرد. زیرا در این موارد پسران نمی‌توانند رفتارهای مردانه را فرا گیرند و بیش از اندازه به مادرشان وابسته می‌شوند. او فردی

مغرور و از خود راضی بار می آید و در مواجهه با مشکلات، نمی تواند آن چنان که شایسته است از خود عکس العمل نشان دهد. بنابراین احساس حقارت و ناتوانی می کند و مشکلات روحی - روانی زیادی به او هجوم می آورد. در این میان او به بیماری های روانی دچار می شود و ممکن است در حالتی نامتعادل دست به خود کشی بزند. امام باقر درباره ی عواقب زیاده روی در محبت کودکان، می فرماید: بدترین خانواده ها، خانواده هایی هستند که در نیکی و محبت نسبت به فرزندان، از حد تجاوز کنند و به زیاده روی بگرایند.

۲- استبداد و سلطه گری والدین

متأسفانه در جامعه ی ما، شاهد والدینی هستیم که تمایل دارند فرزندان شان را تمام وقت زیر نظر بگیرند و همه ی رفت و آمدهای آنان را کنترل کنند. آنان به تصور اینکه فرزندان شان از درک و شعور بالایی برخوردار نیستند و نمی توانند در جامعه، از عهده ی وظایف محوله ی خود به نحو احسن برآیند، دائماً مراقب رفتارهای آنان بوده و اجازه ی هیچ گونه ابتکار عملی را به آنان نمی دهند. پیامبر اکرم (ص) نیز به این امر توجه کرده و می فرماید: «به هیچ وجه، فرزند خود را به نادانی و نفهمی متهم نکنید.» روش های تربیتی که مبتنی بر رفتارهای خشونت آمیز و سخت گیرانه نسبت به کودکان است باعث می شود که ارتباط بین کودک و والدین کاهش یافته و در نتیجه فاصله ها افزایش یابد. در این جا است که کودک به جای اینکه محیط خانواده را، محیطی امن و همراه با صمیمیت بیابد، شکنجه گاهی را می بیند که والدین در آن فقط به فکر مطیع کردن او هستند. او در این محیط نامناسب نمی تواند به بر آوردن نیازهای عاطفی خود دست یابد و به تدریج محیط خانه را مکانی خالی از محبت می یابد. از دیگر، عیوب روش تعلیم و تربیت استبدادی این است که کودک در این روش، به اعمالی دست می زند که در درون خود از آنها متنفر است. از این رو همواره در صدد این است که از محیط کناره جویی کند، که حتی اگر شیوه های تربیتی تازه ای نیز اعمال شود باز کودک در احساس آن را قبول نمی کند. عواقب این حالت، می تواند به ظهور کناره جویی عاطفی بینجامد که در آینده نتایج ناگواری به همراه دارد. این نتایج می تواند به صورت مشکلات روانی ظهور کند. مشکلات روانی مانند هراس عاطفی، بد بینی و منفی نگری. این جاست که انحرافات روانی شکل می گیرد که پیامدهای اختلالات عمومی رفتاری است و نتایج این اختلالات بزهکاری، نارسائی های روانی و انحرافات جنسی خواهد بود.

۳- تحقیر

از عواملی که منجر به انحرافات جنسی می شود تحقیر فرزندان است. پسری که دائماً از طرف والدین سرکوفت می شنود، بی کفایت و بی عرضه خوانده می شود و به او گفته می شود که لیاقت مرد بودن را ندارند، رشد او با اختلال همراه خواهد بود. در آینده نیز چنین فرزندان، در برقراری ارتباط با جنس مخالف، با مشکلات زیادی رو به رو خواهد شد. افرادی که در دوران کودکی خود، دچار مشکلات پیچیده ای شده اند و در خود احساس حقارت شدید کرده اند، در بزرگسالی افرادی مبتلا به انحرافات جنسی خواهند بود. آنها درک صحیحی از زندگی جنسی و عاطفی خود نخواهد داشت. یکی از مهم ترین وظایف والدین، ایجاد شخصیت و اعتماد به نفس در کودکان است. والدین باید برنامه منظمی را برای کودکان طرح ریزی کنند تا شخصیت آنها به طور کامل شکل گیرد و از

اضطراب و استرس در زندگی در امان باشند. در این میان، احترام به کودک، توجه به نظرات او و خوش اخلاقی با او می‌تواند به ایجاد شخصیت در کودک کمک قابل شایانی کند. پیامبر نیز در به این امر مهم توجه کرده و می‌فرماید اَكْرَمُوْ اَوْلَادِكُمْ و اَحْسِنُوْا اَدَا بَهْمُ. به فرزندانان احترام کنید و با آداب و روش پسندیده، با آنها معاشرت نمایید.

۴- پنهان نداشتن روابط زناشویی از سوی والدین

نکته‌ی بسیار مهمی که باید از سوی والدین رعایت شود، این است که هرگز اجازه ندهند که کودکان روابط زناشویی آنها را ببینند. پیامبر اسلام می‌فرماید: سوگند به آن که جانم در دستان او است، اگر هنگام روابط زناشویی والدین در خانه، کودک بیدار باشد و آنان را بنگرد و سخنانشان را بشنود و نفس آنها را احساس کند، آن کودک رستگار نخواهد شد. اگر آن کودک، پسر باشد، زنا کار می‌شود، و چون دختر باشد، به زنا تن می‌دهد. اسلام به این مهم توجه ویژه کرده است و به والدین توصیه می‌کند که ورود کودک به اتاق آنها در ساعاتی از شبانه روز کنترل کنند. این ساعات عبارت است از پیش از نماز بامداد، در نیم روز که انسان تعدادی از جامه های خود را بیرون می‌آورد و پس از شبانگاه. همچنین توصیه می‌کند که بستر خواب بچه ها (چه دختر و چه پسر)، باید در ده سالگی، از هم جدا شود.

نتیجه گیری

اسلام دینی است که به همه جوانب زندگی بشر پرداخته و شرم و حیا را در مسائلی چون مسائل جنسی، کنار گذاشته است. همیشه راهکارهای اسلامی تربیت جنسی کودکان در مقایسه با راهکارهای غربی مؤثرتر و عاقلانه تر بوده است. غربیان با فاصله گرفتن از تعالیم دینی و پرداخت به اندیشه های افرادی که جز هوا پرستی به چیزی نمی‌اندیشند، در منجلابی گرفتار شدند که بیرون آمدن از آن بسیار سخت و دشوار است. اسلام با هدایت صحیح غریزه‌ی جنسی و پرورش استعدادهای طبیعی همواره راه سعادت بشر را هموار کرده است.

ما باید با تعالیم روح بخش اسلام عزیز به جهت دهی و نظام بخشی این غریزه و هدایت آن در چهارچوب قوانین اجتماعی، پاکدامنی، ایمان و اخلاق را برای بشریت به ارمغان بیاوریم. در این صورت است که می‌توانیم خانواده ای سالم داشته باشیم که در سایه‌ی این خانواده به آرامش روحی مناسب دست پیدا کنیم.

تفاسیر غلط اندیشمندان غربی از غریزه‌ی جنسی، چیزی جز شهوت رانی، مجرد بودن انسان‌ها، تجاوز به عنف، قتل‌های جنسی، سوء استفاده از کودکان، پریشانی روحی و... در بر نداشته است. آیا زمان آن نرسیده است که آموزه های الهی اسلام را در جهان سراسر آشفته پیاده کنیم و به آرامش کامل برسیم؟ تجربه های ناموفق جهان غرب در مورد آزادی جنسی، نباید برای ما درس عبرتی باشد! چرا جامعه‌ی اسلامی ما باید راهی را برود که قرن‌ها پیش غربی‌ها رفته اند و نتایجی جز زیان و شکست را به دست نیاوردند؟ ۴- بیائیم کودکان پاک و معصوم کشور عزیزمان ایران را با برترین فرهنگ در طول تاریخ جهان آشنا کرده و آنها را از هرگونه انحرافی در امان نگه داریم.

این مهم فقط در سایه‌ی تعالیم اسلام مقدور و میسر است. اسلام دینی است که با جهان بینی صحیح و نظام تربیتی بسیار محکم توانسته است جنبه‌های روحی، معنوی، اخلاقی و اجتماعی بشر را در این عصر پر از هیجان و استرس به خوبی بشناسد و به آن بهترین پاسخ را ارائه دهد. با تربیت صحیح می‌توانیم جامعه‌ای سالم و به دور از هرگونه انحرافات جنسی و بیماری‌های روانی داشته باشیم.

منابع و مراجع

۱. اسلامیه، حمید رضا، نگاهی به تعلیم و تربیت در سیره ی نبوی، تهران سازمان بسیج.
۲. عبدالرؤف عبدالغفور، دراسات فی علم النفس الاسلامی، مکتب الاعلام الاسلامی، قم، الطبعة الاولى، ۱۴۰۴ هـ .
۳. علم الدین، محمد، التریبۃ الجنسیۃ بین الواقع و علم النفس والدین، الهیئۃ المصریۃ العامۃ للتألیف والنشر، القاهرة، ۱۹۷۰ م.
۳. امامی نائینی، مهرگان، آموزش مسائل جنسی به کودکان و نوجوانان، نشریه ی طبیب مردم.
۴. اوحدی، بهنام، تما یلات و رفتارهای جنسی انسان، تهران، ناشر مولف، چاپ دوم.
۵. الشیخ الصدوق، من لا یحضره الفقیه، دارالکتب الاسلامیۃ، طهران، الطبعة الخامسة، ۱۳۹۰ هـ .
۶. الشیخ الطوسی، الاستبصار، ج ۳.
۷. الشرابی، هشام، مقدمات لدراسة المجتمع العربی، الدار المتحدة للنشر، بیروت، الطبعة الاولى، ۱۹۷۵ م.
۸. الطوسی، الحسن بن الفضل، مکارم الاخلاق، منشورات مؤسسه الاعلمی للمطبوعات، بیروت، الطبعة السادسة ۱۳۹۲ هـ ۱۹۸۲ م.
۹. عبدالله ناصح علوان، تربیه الاولاد فی الاسلام، ج ۲، دارالسلام للطباعة والنشر والتوزیع، الطبعة السابعة ۱۹۷۴ م.
۱۰. محمدقاسمی، حمید، اخلاق جنسی از دیدگاه اسلام، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۶۹.
۱۱. ابوطالبی، مهدی، تربیت دینی، قم، مرکز انتشارات موسسه ی آموزشی و پرورشی امام خمینی
۱۲. العاملی، السید محسن، وسائل الشیعه فی تحصیل الشریعه، ج ۴.
۱۳. عطوی، محسن محمد، الجنس فی التصور الاسلامی، دارالتعاریف للمطبوعات، بیروت ۱۴۰۲ هـ .